

**પાટશાવાવ (સોરથ) મુકામે પ.પૂ.સદ્.શ્રી બાલકૃષ્ણાદાસજી સ્વામી-ફરેણી દ્વારા આયોજિત બનાવેલ મંદિરમાં
પ્રતિષ્ઠા-આરતી, ગુરુમંત્ર, આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી તા. ૧૪/૦૨/૨૦૧૬**

**ખંભાત મુકામે પ.પૂ.કી.શ્રી ન્યાલકરણાદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજિત શ્રી જબરેશ્વર હરિકૃષ્ણ મહારાજના ૧૮૮મા
પાટોત્સવ પ્રસંગે જળયાત્રા, અભિષેક, અસ્કૂર્ટ, સત્સંગ સભામાં દર્શન આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય
૨ મહારાજશ્રી, ચેરમેનશ્રી પૂ.દેવ સ્વામી ઉપસ્થિત પૂ.સંતો, યજમાન પરિવાર તથા ભક્ત સમુદાય તા. ૧૦/૦૩/૨૦૧૬**

**પેટલાદ મુકામે પ.પૂ.સદ્.શ્રી ગોવિંદપ્રસાદદાસજી સ્વામી - મેતપુરવાળાની પ્રેરણાથી આયોજ્ઞત દિવ્ય રજતજ્યંતિ
મહોત્સવ પ્રસંગે આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, ચેરમેનશ્રી પૂ.દેવ સ્વામી, પૂ.સંતો,
ઉપસ્થિત યજમાન પરિવાર તથા ભક્ત સમુદાય તા. ૧૦ થી ૧૪ માર્ચ ૨૦૧૬**

**રાજકોટ મુકામે પ.પૂ.સ.ગુ.શ્રી હરિવલ્લભદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજ્ઞત ૧૮૬ મો બદ્રિવંદના મહોત્સવ (બોરડી ઉત્સવ)
પ્રસંગે ઉપસ્થિત પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, પૂ.સંતો એવં ભક્ત સમુહદાય તા. ૧૩/૩/૨૦૧૬**

રાજકોટ શહેર મુકામે દર હરિભક્તોના ધરે પધરામણીનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી તા. ૧૪/૦૩/૨૦૧૬

**સુરત કોસાડ મુકામે પ.પૂ.સદ.શ્રી સંતદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજિત શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા-મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા
પ્રસંગે દર્શન આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, મુખ્ય કોઠારીશ્રી, ચેરમેનશ્રી, તથા પૂ.સંતો
તા. ૧૭ થી ૨૫ માર્ચ ૨૦૧૬**

Web Site :
www.vadtalmandir.org

E-mail address :
vadtaldhamvikas@gmail.com

Subscription

(india)

1 year ₹. 50

20 year ₹. 500,

For Other Countries

(airmail) ₹. 6750

(lifetime)

Year - 7
Volume - 2
April - 2016

॥ શ્રી સ્વામિનારાયણો વિજયતેતરાણ ॥

Shree Vadataldham Satsang

અનુકૂળમહિકા

૧	અમો કયાંય ગયા નથી અમો દિવ્યદેહે તમારી સાથે જ છીએ	૦૬
સાધુ : પ્રેમપ્રકાશદાસજી સ્વામી		
૧	વિષય : ધર્મ	- પ.પૂ.શ.શ્રી હરિકૃષ્ણદાસજી સ્વામી
૧	દાલારી યોગેશ્વર શ્રી ભુમાનંદ સ્વામી	- ડ.નીર્બિક્રદાન રતુદાનજી રોહિયા
૧	સત્સંગ સમાચાર	૧૬
૧	શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ આદિ દેવોને યાળ તથા રસોઈની યાદી	૧૮
૧	સંપ્રદાયના આગામી કાર્યક્રમો	૨૦

OWNER: Vadatal Temple Managing Trustee Board, Vadatal, **PUBLISHER / PRINTER & EDITOR:** Chief Executive Kotharishree Shashtri Shree Ghanshyamprakashdasji Swami Guru Kothari Shri Nankishordasji Swami **PUBLISHED & PRINTING :** Shree LaxmiNarayandev Offset Press, **AT & POST:** Vadatal, Tal. Nadiad, Dist. Kheda, Gujarat Pin: 387375, **Phone:** (0268)2589728,776

અમો ક્યાંય ગયા નથી અમો દિવ્યદેહે તમારી સાથે જ છીએ

સાધુ : પ્રેમપ્રકાશદાસજી સ્વામી
ગુરુ : પ.પૂ.સદ્.શ્રી હરિજીવનદાસજી સ્વામી

પ્રગટ પૂર્ણ પુરુષોત્તમ ભક્તવત્સલ ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણ મહાપ્રભુ સંવત ૧૮૮૬ ના જેઠ સુદ ૧૦ ને મંગળવાર તા. ૧-૬-૧૮૮૦ના રોજ મધ્યાહ્ન સમયે સ્વતંત્ર થક દેહોત્સર્ગ કરી સ્વધામ પધાર્યા. પછી તે જ ટિવસે ભારે શોકાતુર અને દર્શાનાતુર એવા કેટલાક ભાવિક ભક્તજનોને દિવ્ય દર્શન આપીને એમના અંતરની અકળામણ શમાવી, એવા ભક્તોના પ્રસંગો જોઈએ. મહારાજના મંદ્વાડના સમાચાર મળતાં વડોદરાના ભક્તજનો ગઢપુર આવવા નીકળ્યા. જેઠ સુદ દર્શાભીના નમતા બપોરે જ્યાં ઉગામેડી નજીક આવી પહોંચ્યા ત્યાં તો દરોક કાઠી સ્વારો સાથે મહારાજ સામે આવ્યા અને સહુને કુણે સમાચાર પૂછ્યા ત્યારે રામચંદ્ર વૈઘ ભાવવિભોર બની કહેવા લાગ્યા, “હે પ્રભુ ! આપના મંદ્વાડના સમાચાર સાંભળી અમો આપનાં દર્શન કરવા ગઢપુર જઈએ છીએ. આપે ભારે કૃપા કરીને અમોને સામે આવી દર્શન આપ્યા. ધન્ય ધરી ને ધન્ય ભાગ્ય.” ત્યારે મહારાજ કહે : “વૈઘરાજ ! હવે અમે માંદા નથી. જુઓ અમારી નારી, છે કાંઈ શરીરમાં રોગ ?” ત્યારે વૈઘરાજે નારી તપાસી જોયું તો મહારાજના શરીરમાં જરાય રોગ નો'તો.

પછી મહારાજ કહે, તમે ગઢપુર જઈ ગોપીનાથજીનાં દર્શન કરો. અમે સારંગપુર જઈ કાલે ગઢપુર આવીશું. આમ કહી પ્રભુ તો સ્વારો સાથે આગળ ચાલી નીકળ્યા અને ભક્તો બધા ગઢપુર આવે છે ત્યાં તો મહારાજ સ્વધામ ગયાના સમાચાર સાંભળ્યા. એથી સહુ નવાઈ પામી ગયા, ગઢપુર આનું શોકમાં દુબેલું જોયું, જટ લક્ષ્મીવારીએ જઈ શ્રીજની સળગતી ચિતાનાં દર્શન કર્યા ત્યારે અંતરમાં ભારે વેદના થઈ પણ મનમાં થયું કે, મહારાજે આપણી અંતિમ ઈચ્છા પૂરી કરી દર્શન દીધા, નહિ તો જીવનમાં ભારે અફસોસ રહી જાત.

(દિવ્ય દર્શન થયા દાદાને) લક્ષ્મીવારીમાં પ્રાણપ્યારા ઈષ્ટદેવ શ્રીહરિની ચિતા ભડભડ સળગી રહી છે એ ટેખીને સહુ ભક્તજનોની આંખોમાંથી અશુદ્ધારા વહી રહી છે, દિલમાં અતિ દાહ થાય છે, રૂદન અને આંકદના દુસ્કા સંભળાય છે, સહુને ગોપાળાનંદ સ્વામી સાંત્વના આપે છે. એવામાં શ્રીહરિથી છુટા પડેલા દાદાખાયરની ધીરજ ખૂટી પડી અને જોરજોરથી રડવા લાગ્યા. આવી નાજુક પળોમાં એમને છાના રાખવા કઠણ હતા. ત્યાં ગોપાળાનંદ સ્વામી જટ આવ્યા અને એમનું કાંકુ પકડીને કહેવા લાગ્યાં, ‘દાદા તમારા જેવા શુરૂવીર માટે આ રડવાનો સમય છે ? તમારે તો રડતા હોય તેને છાના રાખવાના છે.’ ત્યારે દાદાખાયર કહે કે, ‘સ્વામી! મારા ટિલમાં અતિ દાહ થાય છે. મારાથી હવે કેમેય રહેવાતું નથી. મહારાજ મને મેલીને જતા રહ્યા.’ ત્યારે ગોપાળાનંદ સ્વામી કહે છે, “દાદા! દાહ તો મારા કાળજીનેય કોરી ખાય છે. હું એને મહામહેનતે દબાવી રાખું છું.” ત્યારે દાદા ખાયર કહે કે, “સ્વામી! મહારાજ વિના મારાથી હવે નહીં રહેવાય આમ કહી દાદા તો ખૂબ રડવા લાગ્યા.” હવે તેને છાના રાખવા શક્ય નહોતું. આથી યોગીરાજે કહું, કે “દાદા ! મહારાજ તો કયાંય ગયા નથી એ પ્રભુ તો દિવ્યદેહે આપણી વચ્ચે જ છે તેમે બેઠકે જઈ દર્શન કરી સ્વસ્થ થાવ.” જ્યાં દાદાખાયર બેઠકે જઈને જોવે છે ત્યાં તો મહારાજ વેદીકા ઉપર બેઠા છે. દાદાને પાસે બોલાવીને કહું, કે, “દાદા ! શું અમને તમે ગયા જાણો છો ? અમે તો સદાયને માટે તમારી સાથે જ છીએ એમ કહીને ગુલાબનો હાર પહેરાવીને આશાસન આપ્યું અને દાદાનો શોક નિવારણ કર્યો.”

દિવ્ય દર્શન દીધા આજુબા તથા કુલીબાને

ધોલેરાથી જટ ગાડું જોડી પુંજાભાઈના બહેન અજુબા તથા કુલીબા પ્રભુના દર્શને જઈ રહ્યા હતા, જેઠ સુદ - ૧૦ના સંધ્યા ટાણે નીગણાની નદી પાસે આવ્યા ત્યાં તો મહારાજ કાઠી સ્વારો સાથે સામે મળ્યા ત્યારે બસે બાઈઓ પ્રેમથી પ્રભુને પગે લાગ્યા, ત્યારે પ્રભુએ કહું કે, “અત્યારે ગઢા જાવ છો ?” ત્યારે બહેનો કહે કે, “પ્રભુ ! આપના દર્શન હમણાં

પોતાના પિતા તથા અન્ય વડિલોને સતત ધર્મ, અધ્યાત્મ વિષયક પ્રશ્નો પુછી પોતાની તૃપણની ટુંબિનો પ્રયાસ કરતા હતા.

રૂપજી ૧૪ વર્ષના હતા ત્યારે તેમના પિતાશ્રી બિમાર પડ્યા, તેમને સ્વધામ લઈ જવા સહજાનંદ સ્વામી (સ્વામિનારાયણ ભગવાન) સાક્ષાત આવ્યા. રામજીભાઈ તથા રૂપજીને દર્શન દીધાની કિવદંતી છે. બાદમાં રામજીભાઈ અવાસન પામ્યા. રૂપજીનાં માતૃશીનું તો રૂપજીની બાલ્યાવસ્થામાં જ સ્વર્ગારોહણ થયેલું.

માતા-પિતાનાં અવસાન બાદ ચારેય ભાઈઓ જીવન નિર્વાહ માટે જીરાગઠ આવે છે. રૂપજી ત્યાંથી પડખરી પાસેનાં તરફથી ગામ આવી વાણિયાને ત્યાં નોકરી કરે છે. વાણિયાએ તુ વર્ષનો પગાર ન આપતાં રૂપજીએ પંચમાં ફરીયાદ કરી પંચ વાણિયાની તરફદારી કરતુ હોવાથી રૂપજીની આકરી કસોટી કરવાનું વિચારી ગરમ ધગધગતી સાંકળ ગળામાં પહેરીને પોતે સાચા હોવાની અભિન પરિક્ષા આપવાનું રૂપજીને કહે છે. રૂપજી સહજાનંદ સ્વામિના દર્શન પછી સ્વામિનારાયણમય બની ગયા હોવાથી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને યાદ કરતા-કરતા પોતાના ગળામાં ગરમ સાંકળ પહેરી પોતે સાચા હોવાની સાબિતી આપ્યાની કિવદંતી છે.

૧૭ વર્ષની ઉંમરે રૂપજી કચ્છ આવે છે. ત્યાં સ્વામિનારાયણ ભગવાનનાં પરમ ભક્ત ગંગારામ મહિલા સાથે મિલન થતા રૂપજીની ભક્તિને નવા અંકુર કુટે છે. આ સમયે લગ્ન યોગ્ય ઉંમર હોવાથી રૂપજીને લગ્ન બાબત ખૂબ સમજાવવામાં આવવા છતા રૂપજી લગ્ન કરવાની ના કહીને ભક્તિમાં લીન રહેવાનું રટણ ચાલુ રાખે છે. કચ્છમાં છ વર્ષ રહીને તેઓ રાજકોટ, મોરબી, વાંકાનેર, મુણી વગેરે જગ્યાએ ફરીને પોતાનો સમય હરિભજનમાં વિતાવવા લાગ્યા. ત્યાંથી વઢવાણ પાસેના ખેરવા ગામ આવી તળાવ પાળે બેસી સ્નાનાદિ કિયા પતાવી સહજાનંદ સ્વામિનું સ્મરણ કરી રહ્યા હતા ત્યારે તેના મુખમાંથી સવેયો સરી પડ્યો.

“ન કરો પરણ્યા કેરુ કામ કાદિ ચુડો ભાંગો,
રાખો હરિ સંગે હેત ચુડો અમર રાખે”

બરાબર આ જ સમયે ધનારાબા નામનાં સત્સંગી બહેન ત્યાંથી પસાર થયા. તેમણે આ સવેયો સાંભળ્યો. તેઓ રૂપજીને પોતાના ઘરે લઈ ગયા. ત્યાં શ્રી હરિ વિષયક સત્સંગ

કર્યો. ધનારાબાએ રૂપજીને સહજાનંદ સ્વામિનાં દર્શન કરવા જવાની ઈચ્છા દર્શાવી. બતે ત્યાંથી ગઢપુર (ગઢડા) જવા રવાના થાય છે. ગઢડા પહોંચતા ત્યાં સહજાનંદ સ્વામી પોતાની ઘોડી પર બેસી ભક્ત મંડળ સાથે વિહારમાં નિકળ્યા છે. તેમને જોતા જ રૂપજીનાં મુખમાંથી શબ્દો સરી પડ્યા કે--
“સર્વે સખી જીવન જોવાને ચાલો રે”

આ પદ સાંભળી મહારાજશ્રી આનંદીત થયા. બતે હેતે મળ્યા. ત્યાં જ લક્ષ્મીવાડીમાં આંબાનાં વૃક્ષ નીચે બતે બેઠાને ત્યાં જ સહજાનંદ સ્વામીએ રૂપજીને દિક્ષા આપી ભુખરાનંદ નામ પાડ્યું.

સહજાનંદ સ્વામીને આ પદ પ્રિય હોવાથી વારંવાર ગવડાવતા. એક દિવસ મહારાજે આ પદના અંતે નામચરણ મુકવા જણાવ્યું. જેમા ભુખરાનંદ શબ્દ બંધ બેસતો ન હોવાથી ફરી તેનું બીજુ ના ભુમાનંદ પાડવામાં આવ્યું.

ભુમાનંદ સ્વામી પુરાણી તરીકે પ્રખ્યાત હતા. ભુમાનંદ સ્વામીએ અનેક ગામોમાં ફરી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો સત્સંગ કર્યો. મુણીમાં તેમને દેવાનંદ સ્વામીનો સંગાથ થતા સોનામાં સુગંધ ભળવા જેવો ઘાટ સર્જય છે. દલપતરામ જેવા કવિ મિત્રનો પણ બેટો થાય છે. પોતાની જીવન લીલાને સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય માટે સમર્પિત કરી, પોતાનાં આત્માનું કલ્યાણ કરનાર ભુમાનંદ સ્વામી વિ. સ. ૧૯૨૪ મહાવદ ૮ ને રવિવારનાં રોજ પોતાનાં ભૌતિક દેહનો ત્યાગ કરે છે.

વિષય : ધર્મ

લેખક :- પ.પૂ.શ. શ્રી હરિકૃષ્ણદાસજી સ્વામી
ગુ.હરિકેરણવદાસજી સ્વામી (ધોલેરાવાળા)

ધર્મપ્રિયં ધર્મભુવં ધર્મસ્થં ધર્મપોષકમ् ।
ધર્મારિદ્વાન્તતરણિં શ્રકૃષ્ણ પ્રણમામ્યહમ् ॥
ધર્મકર્તા ધર્મવક્તા ય: સ્વયં ધર્મરક્ષક: ।
ધર્મતીમા ધર્મપુત્રોસૌ વાક્સિધિ મે પ્રયચ્છતુ ॥

વિષય: ભારતીય સંસ્કૃતિનો વૈજ્ઞાનિક તથા ધાર્મિક આધાર
પૂર્વ શ્રીકૃષ્ણ ભગવાન યાદવકુળમાં આવિર્ભાવ પામીને
ક્રોરવ-પાંડવોના યુધ્ઘને નિમિત્ત કરીને ભુ ભારનું હરણ
કરીને સ્વધામ પધાર્યા પછી કાળજીમે
યદા યદા હિ ધર્મસ્ય ગ્લાનિર્મવતિ ભારત ।
આભુત્યાનમધર્મસ્ય તદાત્માનં સૃજામ્યહમ् ॥
ગીતાની નિજપ્રતીજ્ઞા પ્રમાણે પૃથ્વી ઉપર અધર્મને ખૂબ
પ્રવૃત્તિ થઈ અંતે પોતાના પરમભક્તો કલેરા પામવા લાગ્યા
ત્યારે દુર્વાસાના શાપને નિમિત્ત કરીને સ્વયં શ્રીહરિ ધર્મ -
ભક્તિ થકી આ લોકમા આવિર્ભાવ પામીને પોતાના સાક્ષાત
વિચરણથી પૃથ્વી પર એકાંતિક ધર્મ અને પોતાની સર્વોપરી
ઉપાસના પ્રવર્તાવી. જેનાથી અનેક જીવો આત્મંતિકી

મુક્તિને પામ્યા.

ધર્મ પર મીમાંસા કરવા જઈ રહ્યા છીએ ત્યારે સહજ પ્રશ્ન
થાય કે કો નામ ધર્મ: ?

ધર્મ કોને કહેવાય? શ્રીજી મહારાજ શિક્ષાપત્રી ના ૧૦૩ માં
શ્લોકમાં સર્વશાસ્ત્રોના સારભૂત ધર્મની વ્યાખ્યા બતાવતા
કહે છે કે,

ધર્મો જ્ઞય: સદાચાર:

શ્રુતિસ્મત્યુપયાદિત:

શ્રુતિ અને સ્મૃતિએ પ્રતિપાદન કરેલા સદાચારને
ધર્મ જ્ઞાનાં. સર્વપ્રથમ ધર્મ શબ્દને ગુણધર્મ શબ્દથી
સમજવાનો પ્રયત્ન કરીએ તો જલ્દીથી સમજશે કે જેમ.
પશુ, પક્ષી, વૃક્ષથી માંડીને સંસારની દરેક વસ્તુઓનો એક
ધર્મ હોય છે.

સળગાવવું એ આગનો ધર્મ છે તો બુઝાવવું તે પાણીનો ધર્મ
છે. ખુશભુ એ ફૂલોનો ધર્મ છે. આમ, વિશાળ દાસ્તિએ
જોઈએ તો જેનો જે ધર્મ છે. તે તેને કરવાનું કર્તવ્ય છે. માટે
ધર્મ એટલે કર્તવ્ય.

સ.ગ. નિષ્ઠળાનંદ સ્વામી ધર્મની વ્યાખ્યા
બતાવતા સાર સિદ્ધિના કડવા ૨૮માં કહે છે કે,

ધર્મ ધર્મ સહુ કોઈ કહે,

પણ ધર્મમાં બહુ મર્મ છે.

ધર્મસુતના વચન જાણો

એજ પરમ ધર્મ છે.

બ્રાબણોએ સુરામાંસ હમેસા ત્યજવા એ વર્ણધર્મ છે. -
વર્ણધર્મ

અજિની સેવા, ભીક્ષામાગવી તે આશ્રમધર્મ છે. ખાખરાનો
દંડ બ્રાબણો લેવો વગેરે વણાશ્રમ ધર્મ છે. રાજીએ
શાસ્ત્રપ્રમાણે પ્રમનું પાલન કરવું તે ગુણધર્મ છે. શાસ્ત્રમાં
કહેલું ન કરવાથી અને નિષિધ્યનું આચરણ કરવાથી કરવાનું
પ્રાયશ્ચિત એ નિમિત્તધર્મ છે. સત્ય, શૌચ, તપ,
સ્વાધ્યાયાદિક એ સાધારણ ધર્મ છે.

બ્રાબણોએ ચાર વર્ણોની રચના કરી.

ગ્રાહમણોસ્ય મુખમાસીત બાહુ રાજન્ય કૃત: ।

ઊરુ તદસ્ય યદ્વૈશ્ય | પદ્મ્યાગ શ્રુતો અજાયત ॥

બ્રાહ્મણ	શિક્ષક	ભિક્ષુક	ધર્મ ખાવું ધર્મે પીવું, ધર્મ વિનાન ધરવા પાવ।
ક્ષત્રિય	રક્ષક	ભક્તક	કરે કરવું કામ ધર્મનું, ધર્મ કરવો તન નિભાવ ॥
વૈશ્ય	પોષક	સોષક	સર્વે કામ ધર્મે કરવા, ધર્મ મૂડીન કરવું કાંઈ।
કુદ્ર	સેવક	સ્વામી	સર્વે કાળે એમ સમજી, રેવું સદાય ધર્મ માંઈ ॥
સ.ગુ. નિષ્કૃતાનંદ સ્વામી ધર્મ વગરનું જીવન ધિક્કારને પાત્ર છે તે વાતને દર્શાવતા સારસિધ્ધીના રહમાં રહમાં કડવામાં કહે છે કે,			
ધર્મ વિનાનું ધિક જીવવું જન જ્ઞાનજો જગમાં ઈ, દેવ ઈચ્છિત દેહ આવિયો પણ કામ ન આવિયો કાય, શાસ્ત્રકારો ધર્મ વિનાના મનુષ્યને તો શિંગ, પુંછ વિનાનો ધ્વિપાદ પશુ કહે છે.			
આહાર નિદ્રા ભય મૈથુન ચ સામાન્યમેતત પણ ભિરણામ । ધર્મો હિ તેવાભધિકો વિશેવો ધર્મેણ હિના પણ ભિ: સમાના । આહાર, નિદ્રા, ભય, મૈથુન વગેરે સધળી કિયાએ મનુષ્યની પશુવત્ત જ છે. પરંતુ ધર્મના આચરણથી તે મનુષ્ય કહેવાય છે.			
સાણંગપુરના પ્રથમ વચનામૃતમાં ધર્મવાળાનું લક્ષણ મહારાજ ખાંભડાના હરિભક્તાં સામે ધર્મોપદેશ આપતા કહે છે કે, ધર્મવાળા જે માણસ હોય તે ચોરી તથા પરસ્ત્રીનો સંગ તથા ચાડી ચુગલી એ આદિક સર્વ પાપનો ત્યાગ કરીને તે પરમેશ્વરથી ડરીને ધર્મમર્યાદા લોપે નહિ.			
પુરુષાર્થ ચતુર્ધ્યં મા સર્વપ્રથમ સ્થાન ધર્મનું છે. તપન્તુ તપૈઃ પ્રયતન્તુ પર્વતાદ અટન્તુ તીથિની પઠન્તુ ચાગમાન । યજન્તુ યગૈવિવદન્તુ યોગૈ ધર્મ વિનાનૈવ તરન્તિ મૃત્યુમ । ધર્મના આચરણ સિવાય જપ, તપ, પ્રત, સેવા, દાન વગેરે વ્યર્થ છે.			
માટે નિષ્કૃતાનંદ સ્વામી સારસિધ્ધીમાં કહે છે કે, ધર્મે ખાવું ધર્મે પીવું, ધર્મ વિનાન ધરવા પાવ। કરે કરવું કામ ધર્મનું, ધર્મ કરવો તન નિભાવ ॥ સર્વે કામ ધર્મે કરવા, ધર્મ મૂડીન કરવું કાંઈ। સર્વે કાળે એમ સમજી, રેવું સદાય ધર્મ માંઈ ॥ ધર્મ સબંધી શાસ્ત્રોમાં અનેક સૂક્ષ્મિતાઓ જોવા મળે છે. જેવી કે, આચાર: પ્રથમો ધર્મ: એવ ચ આચાર હીનં ન પુનન્તિ વેદા: । જેવી સુક્ષ્મિતાઓ મહારાજ પોતાના જીવન ધારા સાર્થક કરીને આપણને શિખ આપે છે.			
બાલ્યાવસ્થામાં ધનશ્યામ મહારાજ માતા- પિતાની પગચંપી જેવી અનેક નાની-મોટી સેવા કરે છે જેનાથી સાચો પુત્રપર્મ શું છે તે દર્શાવે છે. બાલ્યાવસ્થામાજ ધરનો ત્યાગ કરી વનવિચરણ કરે છે તેનાથી ત્યાગીના ધર્મની પ્રેરણા મળે છે.			
પ્રાચીન ઋષિકાળ પરંપરામાં વેદવિદ્યા ભષી ચૂકેલા શિષ્યને ઋષિ અંતિમ ઉપદેશ આપતા જે તેતરયોપનિષદ્ધની શિક્ષાવલીમાં જોવા મળે છે કે સત્ય વદ ધર્મ ચર । સ્વાધ્યાયાન્મા પ્રમદ: । આચાર્યિ પ્રિય ધનમાહયત્વ પ્રજાતન્તુ માવ્યવચ્છેત્સી: સત્યાન્ પ્રમદિતવ્યમ् । મૂટ્યૈ ન પ્રમદિતવ્યમ् । સ્વાધ્યાયપ્રવર્ચનાભ્યા ન પ્રમદિતવ્યમ् ॥ ઝાનોનચે રોફ ચતુરીન સિ ફાર બેતતેર તહાન પોનદસ રોફ પસોચહનિં નદ તોનસ રોફ તોચહનિંગ			
ટનભર ઉપદેશ કે મણ ભર કથા શ્રવણ કરતા કણ ભરનું આચરણ વધારે મહત્વનું છે.			
જો બ્રાહ્મણ સવારમાં ચા પીતા પોતાના પુત્રને કહે કે, બેટા સંધ્યા કર તો પિતા વૃધ્ય થઈ જાય તોય પુત્ર સંધ્યા કરતો ન થાય. પરંતુ પિતા સવાર માં સંધ્યા કરે ને પુત્રને પાસે બેસાડે તો પુત્ર રમત રમતમાં સંધ્યા શીખી જાય માટે જ			
આચાર: પ્રથમો ધર્મ: અને સજજનો એ આચર્યો હોય પરંતુ શુંતિ અને સ્મૃતિમા			

પ્રતિપાદન ન હોય તેને પણ પર્મ જાણવો.

મહિદા પાન ન કરતું તેવી શાસ્ત્રમાં આત્મા છે
છત્રાં જગન્નાથ રૂપકારચાર્ય મિલા ભગવા નાનાને મિલામાં
કોઈએ દાર આપ્યો તે પી પણ જાણ પાણનાથી રિખ્યોએ
જાણ્યુ રિખ્યોએ પણ એક બે કેક માર્યા રૂપકારચાર્યને ભ્યાલ
આપ્યો, આત્માને ખોટુ કરેલાય, આજન છત્રાં રિષ્પુ ઉકળતુ
હતુ તે પણપણતુ રિષ્પુ પી જાય, રિષ્પને કાણ્યુ તમે પણ
પીઓ, પરતુ તે થોડુ બઠ્ઠ શકે આજ માટે મહારાજ
શિલાપનીમાં ડા મી ઇન્ફર્ટાના

પૂર્વ મહાદિંગિત્ર યદ
શુધમાચરણ વચ્ચિત ।

કૃતે સ્યાતન્તુ ન ક્રાહ્ય
ગ્રાહ્યો ધર્મસ્તુ તત્કૃત: ॥

પૂર્વ વધા જે મોટા પુરુષ તેમને પણ મે કાપારેપ
અધ્યાત્મરસ કર્યુ હોય તો તેનુ જાહેર ન કરતુ અને
પર્માંચરસ કર્યુ હોય તો તેનુ જાહેર કરતુ,

દીપને લોકાનન, પરાતી લોકાન,
ઘરનિ વિશ્વમ દૂતિ ધર્મ

જેનાંચી સમજ વિચ ધરાઈ રહતુ છે, અથવા તો
જે સમજ વિચને ધારી રહયો છે તે પર્મ
દાસનીકો પર્મની વ્યાખ્યા કરતા કરે છે કે,
યનોભ્યુદ્યમનિશ્ચક રિષ્પિઃ સ: પર્મ: ।

જેનાંચી એહિક તેમજ પારલોક અને સુખોની

પ્રાપિ હેના ખારા ચાય તેને પર્મ જાણવો, સર્વશાસ્ત્રના
દોહનરૂપ પર્મની વ્યાખ્યા આપતા શીંગ મહારાજ
શિલાપનીના ૧૦૩માં સ્કોકમાં કરે છે કે,

પર્મા જોણ સદાચાર: પ્રતિસમુન્યયાદિત: ।

શુદ્ધ અને સ્મૃતિએ પ્રતિપાદન કરેલા સદાચારને
પર્મ જાણવો.

આ વ્યાખ્યામાં સદાચાર શાખ ખૂલ જ મહત્વનો
છે, કેવળ શુદ્ધ અને સ્મૃતિમાં પ્રતિપાદન કરેલાને પર્મ
જાણવો, એટલું જ નથી.

સત્તા આચાર: હતિ સદાચાર: ।

સભજનોનો જે આચાર તે જ સદાચાર કહેવામાં
આવે છે, પર્મના ઉપાસકને પાર્મિક કહેવામાં આવે છે, તો
પ્રાપનાયકે

કો નામ ધાર્મિક: ?

પાર્મિકતાથો લહેલો અર્થ જે છે, પર્મ પાળવો
પાળવો કે જેને બહુનાં તથા પર્મસંબંધી કર્યો પૂજાન,
અર્થનમાં જેને રૂચી હોય તેને પાર્મિક કહેવામાં આવે છે.

પર્મ નો એક જ છે, સોંપદાય અનેક લોઈ
શકે, સંપ્રદાયોની સંકુચિતતાથી પર્મને ગ્રસન કષેલો જોઈને
શિક્ષિત વર્ષ પર્મની અવગતાના કરવા લાગે છે, અથવા
પોતાને પાર્મિક કહેવા કરતા નીતિમાન કહેવડાવવામાં
ગીરવ અનુભવે છે.

પર્મસંબંધી વાત કરતા ગીતાકાર ગોવિંદ અજૂનને
સ્વોક્રમાં કરે છે કે,

શ્રેષ્ઠાનવાદ્માં વિજુલઃ પરાપમલિકવનશીઠનાન: ।

સ્વધર્મ નિધન શ્રેષ્ઠ પરાપર્મા ભયાદઃ: ॥

સ્વપર્માંમાં નિપન હોવા છત્રાં બેયરકર છે, જ્યારે પરથર્મનો
અશ્વાય નો ભયપદ છે.

શ. ગુ. વ્યાપકાન્દ સ્વામી મધ્યપ્રદેશમાં
વિચરણમાં વિચરણ કરે છે, તેમાં વિશ્િષ્ટાં દુઃખ લાંબાચ્યુને
સ્વામીએ મહામંત્રનો ઉપદેશ કર્યો ને સચાર વતા સેતની
કૃપાથી મહારાજે પરથર્માંની રલા કરી, પર્મ પાળવાનું છે
કેનું હોય છે? તે એક દાઢોંતથી ભ્યાલ આવશે.

એક સંત અરણ્યમાં રહે, તપ કરે, શક્તિશાળ નથીમાં સ્નાન કરે, ભગવા વર્ષાઓ આકાશમાં લંબાવે તો આધાર વિના સ્વયં વાયુદેવ તે સંતના વસ્ત્રો સુક્રે તેવા સમર્થ પણ દિવસે - દિવસે પોતાની શક્તિનું ગર્વ આવવા લાગ્યું અભિમાનમાં એક દિવસ માથા પરથી બગલી ચરકી ગઈ, સંતે દાઢી કરીને બળીને ભસ્મ થઈ ગઈ. ગર્વના માર્યા સંત ગામમાં ભિક્ષા માંગવા આવ્યા. એક સદગૃહસ્થને ત્યાં ભિક્ષા દેહી કરીને યાચના કરે કોઈએ સાંભળ્યુ નહિ. વારંવાર યાચના કરવા છતા કોઈ આવતું નથી. અંતે અંદરથી એક સ્ત્રી પોતાના પતિની સેવામાંથી આવે છે. સાધુ વફવા લાગે છે. પેલી સ્ત્રી કહે છે, હું કાંઈ બગલી નથી કે તારી દાઢીએ બળી જઈશ. સાધુને આશ્રય થયું કે આને હમણાની વાત કેવી રીતે ખબર પડી. પૂછતા તુલાધાર વણિકને ખબર વણિક પાસે પહોંચતા તે વણિક ગ્રાજવાની એક બાજુ શાલિગ્રામ મુક્તી બધી વસ્તુ જોખતો. આનું કારણ પૂછતા થોડે દૂર એક માંસ વેચનારો તેને મળો. ત્યાં ગયા આંગણમાં ગાય, તુલકયારો જોયો. પૂછ્યું જવાબમાં કહ્યું કે, પલી સ્ત્રી પતિત્રતા ધર્મનો કયારેય ત્યાગ કર્યો નથી. આથી આટલી શક્તિશાળી છે.

વણિકે તેના જીવનમાં કયારેય કોઈને ઠગ્યા નથી, તેણે વર્ણધર્મ સાચવ્યો છે. તે કહે છે તે જોખાય છે. ને હું ચમાર છું. મે મારા જીવનમાં વર્ણધર્મ સિવાય મે કાંઈ કર્યું નથી. ટુંકમાં મે મારો ધર્મ સાચવ્યો છે. તેથી હું આ જ્ઞાની શક્તિ છુ. આ વાત સાંભળતા પેલા સંતને ગર્વના કુચેકુચા થઈ જાય છે. અને પોતે વનની વાટ પકડે છે. માટે મહારાજે શિક્ષાપત્રીમાં આશા કરી છે કે,

સ્વણાધ્રિમધર્મો ય: સહાયતવ્યો

ધર્મ માણસને મર્યાદાથી બાંધે છે. વિચાર, વાણી, વર્તન અને વિકાર મર્યાદામાં જ શોભે. પોલિસ માનવતા બાહ્યવર્તન પર અમુક અંશે નિયંત્રણ રાખી શકે પરંતુ માનવીના આંતરજીવનમાં પોલિસને પ્રવેશ મળતો નથી.

ત્યાં તો ધર્મના પાઠ જ મૂલ્ય શિક્ષણ આપિ શકે.

સ્થાન પ્રાણન શોભન્તે

દન્તા કેશાનખા નશ:

ઇતિ સાંગિન્યમતિમાન

સ્વધર્મ ન પરિત્યજેત ॥

વિદેશમાં નાગરિકત્વ પ્રાપ્ત કરવા માટે વ્યક્તિ

ચોર, લુંટારો કે જેલમાં ગયેલી ન હોવી જોઈએ વગેરે કઢક નિયમો છે. તો અક્ષરધામમાં આપણા બાપદાદાનું રાજ્ય નથી ત્યા મહારાજની સેવામાં રહેવા માટે ત્યાગીએ ત્યાગીના ધર્મ, ગૃહસ્થએ ગૃહસ્થના ધર્મ પાળવા જ રહ્યા.

સ. ગુ. નિષ્કુળાનંદ સ્વામીએ શ્રીહરિ માટે એકાંતિક ધર્મપ્રવર્તક એવુનામ પોતે રચીત ભક્તચિંતામણી ગ્રથના દરેક પ્રકરણમાં જણાવ્યું છે. બીજી રીતે જોવા જઈએ તો વૈશ્વિક સત્તરે મુખ્યત્વે ૧૦ ધર્મો આવેલા છે.

હિન્દુ, ઈસ્લામ, પારસી, ઈસાઈ, શીખ, બૌધ્ધ, જૈન, યદુદી, બ્રિસ્ટી વગેરે.

પરંતુ સાંપ્રન સમયમાં ખેદની વાત એ છે, ધર્મના નામે અંદરોઅંદર જગડાઓ કરી માનવસૃષ્ટિ ખલાશ થઈ રહી છે. ગુલાબ, ચંપો, ચમેલી સૌને પોતપોતાની સુગંધ છે. ગુલાબને ચંપો કે ચંપાને મોગરો બનાવવાની જરૂર નથી. એ રીતે હિન્દુ, મુસ્લીમ, શીખ, ઈસાઈ દરેકની આવશ્યકતા કયા રહી!

હિન્દુ સાચો હિન્દુ બને, મુસલમાન પાક મુસલમાન, શિખ ગુરુનાનકની શિખને જીવનમાં ઉતારે, ના પ્રેમથી ભીજાઈએ તો વિશ્વનો બાગ મહેકે તેમાં નિર્વિવાદ વાત છે.

જ્ય શ્રી સ્વામિનારાયણ

હાલારી યોગેશ્વર શ્રી ભુમાનંદ સ્વામી

લેખક :- ડા.તીર્થકરદાન રતુદાનજી રોહિદ્યા

માણસને જીવવાનું બળ આપનાર કારણો પૈકીનું એક મહત્વાનું કારણ છે ધર્મ, ધાર્મિકતા.ભારતીય ધર્મ, સંસ્કૃતિવિશ્વવિષ્યાત છે.આપણે ત્યાં અફારેય આલમ અને તેર તાંસણીને એક કરવાનું કામ ધર્મ કર્યુ છે.ભારત જેવી ધાર્મિતા અને ધર્મ પરાયણતા અન્ય કયાંય મળવી મુશ્કેલ છે.અહિં વસ્તા જુદા-જુદા ધર્મના લોકો અન્યોનય ધર્મને શ્રીધાસાથે માન-સન્માન આપે છે.

ભારતીય હિન્દુ ધર્મમાં કેટલાક મહત્વ પુર્ણ સંપ્રદાયો ઉદ્ય પામ્યા છે.જેમકે, સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય, પ્રણામી સંપ્રદાય, કબીર સંપ્રદાય, સાહેબ સંપ્રદાય, સ્વાધ્યાય પરિવાર, વૈષ્ણવ સંપ્રદાય વગેરે, આ સર્વે સંપ્રદાયોએ હિન્દુ ધર્મનાં મુણીયાને મજબૂત બનાવીને તેને પોષવાનું કાર્ય કર્યુ છે.હિન્દુ ધર્મ, સંસ્કૃતિ, સંસ્કારને રક્ષવાનું કાર્ય કર્યુ છે.

ભારતનાં વિવિધ સંપ્રદાયોમાં અથીમ હરોળનાં સંપ્રદાયમાં સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનું નામ આદર પુર્વક લેવાય છે.શ્રી સહજાનંદ સ્વામી ધ્વારા સ્થાપિત પ્રસ્તુત

સંપ્રદાય વિશ્વનાં દરેક ધર્મનાં સારા પાસાને સ્વીકારીને ચાલતો હોવાથી આજે સારો એવો વ્યાપ ધરાવે છે.સહજાનંદ સ્વામીનો જન્મ છપૈયામાં થયેલો, પરંતુ સહજાનંદ સ્વામીએ પોતાની કર્મ ભુમિ તરીકે શ્રી કૃષ્ણની જેમ પવિત્ર એવી ગુજરાતની ભુમીને પસંદ કરી.આશરે ૨૫૦ વર્ષ પહેલા સ્થપાયેલા આ સંપ્રદાયમાં સહજાનંદ સ્વામીથી માંડીને, બ્રહ્માનંદ સ્વામી, દેવાનંદ સ્વામી, ભુમાનંદ સ્વામી, પ્રેમાનંદ સ્વામી, મુક્તાનંદ સ્વામી તથા હાલમાં પ્રવર્તમાન, જ્ઞાનજીવન સ્વામી, ઘનશ્યામપ્રકાશ સ્વામી, માધવપ્રિયદાસ સ્વામી, નૌતમ સ્વામી, વગેરે અગણીત સંતોએ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય તળે પોતાની આધ્યાત્મિકતા, ભક્તિ, સેવા, કરુણા અને પ્રેમપ્રસરાયો છે.

સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં હાલાર (જામનગર પ્રાંત)માં નવ યોગેશ્વરથી પ્રસિધ્ય નવ સ્વામિનારાયણ સંતો પ્રસિધ્ય છે. તે પૈકીનાં અનન્ય હાલારી યોગેશ્વર સંતશ્રી ભુમાનંદ સ્વામિ સુખ્યાત હતા. તેમનાં જીવન કવન વિશે આછેરો પરિચય મેળવીએ.

હિન્દુ ધર્મનાં સંતો, વિવિધ સંપ્રદાયના સંતો વગેરેએ સમાજ સુધારણા અને આધ્યાત્મિક વલણ સાથે દરેક સતરનાં માનવી સુધી પહોંચવા માતબર સાહિત્ય સર્જન કર્યુ છે. વિવિધ ભજનો, ભક્તિ ગીતો, પ્રભાતીયા વગેરેની સાથે વેદ-ઉપનિષદ, પુરાણકથા, રામાયણ-મહાભારતનો આધાર લઈ આ સંતો ધ્વારા વિપુલ સાહિત્ય રચાયું છે. નાનામાં નાના ભક્ત હોય કે દિંગજ સંત, નિરક્ષર હોય કે સાક્ષર સંતોએ-ભક્તોએ પોતાની મતિ પ્રમાણે ભગવાન પાસે કાલાવાલા કર્યા છે. જેને આપણે સંત સાહિત્ય તરીકે આગખીએ છીએ.

ભુમાનંદ સ્વામીનું જીવન

જામનગર જલ્લાનાં જોડિયા તાલુકાનાં કેશિયા ગામમાં ધર્મ પરાયણ રામજીભાઈ ટેવજીભા રાઠોડ રહેતા હતા. તેઓ જ્ઞાતિએ કર્દિયા હતા. તેમના ધર્મ પત્નિ પણ સહ ધર્મચારીણી હતા. તેમનું નામ કુવરબાઈ હતું. રામજીભાઈને જીવાભાઈ, આંબાભાઈ, રૂપજીભાઈ, અને પાંચભાઈ એમ ચાર પુત્રો હતા. રૂપજીભાઈ એજ ભુમાનંદ સ્વામી બન્યા. તેમનો જન્મ વિ.સ. ૧૮૫૨ વેદાખ સુદ ૭ને રવિવારનાં રોજ થયો હતો. નાનપણથી જ રૂપજી બાલ પ્રવૃત્તિને બદલે ભક્તિમય, આદર્શમય જીવન જીવતા હતા.

પોતાના પિતા તથા અન્ય વડિલોને સતત ધર્મ, અધ્યાત્મ વિષયક પ્રશ્નો પુછી પોતાની તૃપણની ટુંબિનો પ્રયાસ કરતા હતા.

રૂપજી ૧૪ વર્ષના હતા ત્યારે તેમના પિતાશ્રી બિમાર પડ્યા, તેમને સ્વધામ લઈ જવા સહજાનંદ સ્વામી (સ્વામિનારાયણ ભગવાન) સાક્ષાત આવ્યા. રામજીભાઈ તથા રૂપજીને દર્શન દીધાની કિવદંતી છે. બાદમાં રામજીભાઈ અવાસન પામ્યા. રૂપજીનાં માતૃશીનું તો રૂપજીની બાલ્યાવસ્થામાં જ સ્વર્ગારોહણ થયેલું.

માતા-પિતાનાં અવસાન બાદ ચારેય ભાઈઓ જીવન નિર્વાહ માટે જીરાગઠ આવે છે. રૂપજી ત્યાંથી પડખરી પાસેનાં તરઘડી ગામ આવી વાણિયાને ત્યાં નોકરી કરે છે. વાણિયાએ ઉ વર્ષનો પગાર ન આપતાં રૂપજીએ પંચમાં ફરીયાદ કરી પંચ વાણિયાની તરફદારી કરતું હોવાથી રૂપજીની આકરી કસોટી કરવાનું વિચારી ગરમ ધગધગતી સાંકળ ગળામાં પહેરીને પોતે સાચા હોવાની અભિન પરિક્ષા આપવાનું રૂપજીને કહે છે. રૂપજી સહજાનંદ સ્વામિના દર્શન પછી સ્વામિનારાયણમય બની ગયા હોવાથી સ્વામિનારાયણ ભગવાનને પાદ કરતા-કરતા પોતાના ગળામાં ગરમ સાંકળ પહેરી પોતે સાચા હોવાની સાબિતી આપ્યાની કિવદંતી છે.

૧૭ વર્ષની ઉંમરે રૂપજી કચ્છ આવે છે. ત્યાં સ્વામિનારાયણ ભગવાનનાં પરમ ભક્ત ગંગારામ મહિલા સાથે મિલન થતા રૂપજીની ભક્તિને નવા અંકુર કુટે છે. આ સમયે લગ્ન યોગ્ય ઉંમર હોવાથી રૂપજીને લગ્ન બાબત ખૂબ સમજાવવામાં આવવા છતા રૂપજી લગ્ન કરવાની ના કહીને ભક્તિમાં લીન રહેવાનું રટણ ચાલુ રાખે છે. કચ્છમાં છ વર્ષ રહીને તેઓ રાજકોટ, મોરબી, વાંકાનેર, મુણી વગેરે જગ્યાએ ફરીને પોતાનો સમય હરિભજનમાં વિતાવવા લાગ્યા. ત્યાંથી વઢવાણ પાસેના ખેરવા ગામ આવી તળાવ પાળે બેસી સ્નાનાદિ કિયા પતાવી સહજાનંદ સ્વામિનું સ્મરણ કરી રહ્યા હતા ત્યારે તેના મુખમાંથી સવેયો સરી પડ્યો.

“ન કરો પરણ્યા કેરુ કામ કાદિ ચુડો ભાંગો,
રાખો હરિ સંગે હેત ચુડો અમર રાખે”

બરાબર આ જ સમયે ધનારાબા નામનાં સત્સંગી બહેન ત્યાંથી પસાર થયા. તેમણે આ સવેયો સાંભળ્યો. તેઓ રૂપજીને પોતાના ઘરે લઈ ગયા. ત્યાં શ્રી હરિ વિષયક સત્સંગ

કર્યો. ધનારાબાએ રૂપજીને સહજાનંદ સ્વામિનાં દર્શન કરવા જવાની ઈચ્છા દર્શાવી. બતે ત્યાંથી ગઢપુર (ગઢડા) જવા રવાના થાય છે. ગઢડા પહોંચતા ત્યાં સહજાનંદ સ્વામી પોતાની ઘોડી પર બેસી ભક્ત મંડળ સાથે વિહારમાં નિકળ્યા છે. તેમને જોતા જ રૂપજીનાં મુખમાંથી શબ્દો સરી પડ્યા કે--
“સર્વે સખી જીવન જોવાને ચાલો રે”

આ પદ સાંભળી મહારાજશ્રી આનંદીત થયા. બતે હેતે મળ્યા. ત્યાં જ લક્ષ્મીવાડીમાં આંબાનાં વૃક્ષ નીચે બતે બેઠાને ત્યાં જ સહજાનંદ સ્વામીએ રૂપજીને દિક્ષા આપી ભુખરાનંદ નામ પાડ્યું.

સહજાનંદ સ્વામીને આ પદ પ્રિય હોવાથી વારંવાર ગવડાવતા. એક દિવસ મહારાજે આ પદના અંતે નામચરણ મુકવા જણાવ્યું. જેમા ભુખરાનંદ શબ્દ બંધ બેસતો ન હોવાથી ફરી તેનું બીજુ ના ભુમાનંદ પાડવામાં આવ્યું.

ભુમાનંદ સ્વામી પુરાણી તરીકે પ્રખ્યાત હતા. ભુમાનંદ સ્વામીએ અનેક ગામોમાં ફરી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો સત્સંગ કર્યો. મુણીમાં તેમને દેવાનંદ સ્વામીનો સંગાથ થતા સોનામાં સુગંધ ભળવા જેવો ઘાટ સર્જય છે. દલપતરામ જેવા કવિ મિત્રનો પણ બેટો થાય છે. પોતાની જીવન લીલાને સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાય માટે સમર્પિત કરી, પોતાનાં આત્માનું કલ્યાણ કરનાર ભુમાનંદ સ્વામી વિ. સ. ૧૯૨૪ મહાવદ ૮ ને રવિવારનાં રોજ પોતાનાં ભૌતિક દેહનો ત્યાગ કરે છે.

આજ પણ સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં ભુમાનંદ સ્વામીનાં પદ, થાળ વગેરે અતિ ભાવથી ગાવામાં આવે છે. આમ ભુમાનંદ સ્વામી કાર દેહે નહિ પરંતુ અકાર દેહે આપણી વચ્ચે જ છે.

ભુમાનંદ સ્વામીની ગુરુ પરંપરા

ભુમાનંદ સ્વામિનું નામ રૂપજ્ઞભાઈ રામજ્ઞભાઈ રાઠોડ હતુ. તે આપણે ઉપર જોઈ ગયા. આ રૂપજ્ઞની ઉમર આશરે ૨૪ - ૨૫ વર્ષની હતી. ત્યારે તેમનું સહજાનંદ સ્વામી સાથે મિલન થાય છે. પહેલી જ મુલાકાતમાં સહજાનંદ સ્વામિ ભુમાનંદને પોતાના શિષ્ય બનાવે છે. આમ ભુમાનંદ સ્વામિનાં ગુરુ સહજાનંદ સ્વામિ બને છે. સહજાનંદ સ્વામિનાં ગુરુ અધ્યાત્માનાં સંતશ્રી રામાનંદ સ્વામી હતા. જેઓ વેણુવ સંપ્રદાયનાં અનુયાયી હતા.

રામાનંદ સ્વામીનાં ગુરુ રામાનુજાચાર્ય હતા. તેઓ પણ વેણુવ સંપ્રદાયનાં હતા. રામાનંદ પોતાના ગુરુ તરીકે રામાનુજાચાર્યને સપનામાં જ ગુરુ પદે સ્થાપેલા. આમતો રામાનુજાચાર્ય રામાનંદથી ૧૨૦૦ વર્ષ પહેલા થઈ ગયેલા હતા.

ભુમાનંદ સ્વામીને દિક્ષા ૪૩૨ સહજાનંદ સ્વામીએ આપી, પરંતુ તેઓ શિષ્ય નિત્યાનંદ સ્વામી મંડળનાં ગણાય છે. તેમનાં ગુરુભાઈ તરીકે પવિત્રાનંદ,

શુન્યાનંદ વગેરે અડિખમ સંતોહતા.

આમ ભુમાનંદ સ્વામિની ગુરુ પરંપરા સહજાનંદ સ્વામીથી શરૂ કરીને ઉપરોક્તી સુધીની પ્રામ થાય છે. પરંતુ તેમની આ ગુરુ પરંપરા ખૂબ જ ઉજળી, તપસ્વી અને પરા ભક્તિની રહી છે.

ભુમાનંદ સ્વામીની શિષ્ય પરંપરા

જેમની ગુરુ પરંપરા આવી તપસ્વીને સિધ્ય રહી હોય તેની શિષ્ય પરંપરા પણ સવાઈ જ હોયને ભુમાનંદ સ્વામીનાં શિષ્ય વિષયક માહિતી ખૂબ તપાસ કરવા છતા મળતી નથી. પરંતુ કહેવાય છે કે ભુમાનંદ સ્વામીએ મુણીને પોતાની કર્મ ભુમી બનાવ્યાનું માનવામાં આવે છે.

ભુમાનંદનાં શિષ્યમાં બાલકૃષ્ણ દાસજીનું એક નામ પ્રામ થાય છે. શક્ય છે કે મુણી મંદિરની ગાઢી પર ભુમાનંદજીનાં શિષ્યોની પરંપરા ઉત્તરી આવી હોય. સમર્થ ગુરુ સહજાનંદ સ્વામીનાં સમર્થ શિષ્ય ભુમાનંદ પણ સમર્થ શિષ્યનાં ગુરુ તરીકે પંકાયા હશે જ. એવું અનુમાન જ કરવું રહ્યું.

ભુમાનંદ સ્વામીનું કવન

ભુમાનંદ સ્વામી પુરાણી તરીકે પ્રખ્યાત હતા જ, પણ તેમનું કવન પણ એટલુ જ ઉત્કૃષ્ટ છે. સારા કથાકાર તરીકે ભુમાનંદ પ્રખ્યા હતા. એવું કહેવાય છે કે ભુમાનંદ સ્વામીનું શિક્ષણ નહિવત હતુ. પરંતુ કોઠાસુજ અને સ્વામિનારાયણ ભગવાનની કૃપાથી તેઓ લખતા થયા. ભુમાનંદ સ્વામીને ગુજરાતી ઉપરાંત હિન્દી ભાષાનાં શાન સાથે વ્યાકરણ શાસ્ત્રનું શાન પણ હતુ. પ્રજ ભાષાનું શાન પણ તેઓ ધરાવતા હતા.

ભુમાનંદ સ્વામી પાસેથી પ્રજ ભાષામાં “શ્રી વાસુદેવ માહાત્મ્ય” નામક ગ્રંથ મળે છે. શ્રીમદ્ ભાગવતનાં દશમ સ્કર્ણનો અનુવાદ મળે છે. આમ ભુમાનંદ સ્વામી અનુવાદક પણ હતા. શ્રીમદ્ ભાગવતનાં પંચક સ્કર્ણનો અનુવાદ પણ તેમની પાસેથી પ્રામ થાય છે. ઉપરોક્ત ત્રણોય ગ્રંથો શ્રીમદ્ ભાગવતનાં અનુવાદ છે. જેમાં ભગવાન વિષ્ણુની વિવિધ લીલાનાં ગુણ ગાન ગાવામાં આવ્યા છે. એને સહજાનંદ સ્વામીને પણ વિષ્ણુનો અવતાર માનવામાં આવે છે.

“શ્રી ઘનશ્યામ લીલામૃત સાગર” નામનો ગુજરાતી

ભાષામાં લખાયેલ ગ્રંથ ભુમાનંદ સ્વામી આપે છે. પ્રસ્તુત ગ્રંથમાં સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનાં આધુસ્થાપકશ્રી સહજાનંદ સ્વામીનાં જીવનની આધારભૂત વિગતોથી તેમની જીવન લીલાનું વર્ણન મળે છે. સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં આ ગ્રંથનું અનેરું મહત્વ છે. સહજાનંદ સ્વામીનાં જન્મથી તેમના અક્ષર વાસ સુધીની બધી જ વિગતો આ ગ્રંથમાંથી પ્રામ થાય છે. આ તો થઈ તેમનાં ગ્રંથની વાત પરંતુ ભુમાનંદ સ્વામી સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયમાં પદકાર, ધોળાકાર તરીકે ખૂબ જ પ્રાચ્યાત છે. ભુમાનંદ સ્વામીએ પોતાનો કીર્તન સંગ્રહ આપ્યો છે. તેમાં તેમણે ૬૮૭ જેટલા પદ આપ્યા છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહમાં ધોળ, ગરબી, થાળ, પદ, સામેરી, કાફી, કક્કો, વાર, તીથી, માસ પરજ, બિહાગ થાળ, કલ્યાણ, મારુ, સોરઠ, ગોઠ મલાર, રાયચોમલાર, પંચમ, સારંગ, પોઢણ, પરજ, ખમાસ, વસંત, ધુમાર, ફાગ, હોરી, દીપચંદ હોરી, હુમરી હોરી, લિડોળા, વધાઈ, જંગલો, રેખતા, ભૈરવી, આશાવરી, ધન્યાશ્રી, કેરવા, શોલા, ખમાસ, હુમરી, લાવની, રામગ્રી, રામકલી, પ્રભાતી, ત્રિતાલ, ગોડી, નટ, મંગલ આરતી, દાદરા, કાલીગડો તથા કુડલિયામાં પદ રચના કરી છે. વિવિધ પ્રકારના રાગ પણ અહિ જોવા મળે છે. પ્રસ્તુત સંગ્રહના કિર્તનો પ્રાચીન ગુજરાતીમાં લખાયેલા છે. આ પદો, થાળ આજે પણ દરેક સત્તસંગી પુરા ભાવથી થાય છે.

પ્રસ્તુત કિર્તન સંગ્રહમાં શ્રી કૃષ્ણ તથા શ્રી કૃષ્ણ સ્વરૂપે સહજાનંદ સ્વામીને ઉદ્દેશીને, વિષય રૂપે લઈને રચાયેલ છે. થોડા પદની મુખ્ય પંક્તિઓ જોઈએ.

- (૧) ન પરણ્યા કેરુ કામ, કદિ ચુડો ભાંગો, રાખો હરિ સંગે હેત....
- (૨) સર્વે સખી જીવન જોવાને ચાલો રે.....
- (૩) જુઓ છબી શયાબ સુંદરવર કેરી.....
- (૪) ઘેરે ચાલી આવ્યા ગૌલોકવાસી રે જેને.....
- (૫) અરજુ એક અમારી ઉધ્વજુ અરજુ.....
- (૬) ધર્મ કુંવર ધનશ્યામજી, મોહનતમને મળવાને....
- (૭) જમો થાળ જીવન જાઉ વારી.....
- (૮) ધર્મ કુણ તણો શશીગાર સહજાનંદ સ્વામિ....
- (૯) આરતી શ્રી સહજાનંદજી કી કીજે....
- (૧૦) પારણીએ પુરુષોત્તમ જીલત.....

વિષયાંત:-

સમગ્ર રીતે જોતા સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો

પ્રાહુર્ભાવ ગુજરાતમાં થયો અને અહિથી જ તે પ્રચાર પ્રસાર પામ્યો. આજ તો વિશ્વનાં અનેક દેશોમાં આ સંપ્રદાય હિન્દુ ધર્મની જ્યોતને અંદર રાખી ભારતીય સંસ્કૃતિ, ધર્મ, પરંપરાનાં વાવટા, ફરકાવી રહી છે. જેમાં સહજાનંદ સ્વામી, બ્રહ્માનંદ સ્વામી, દેવાનંદ સ્વામી, પ્રેમસખી પ્રેમાનંદ, ભુમાનંદ જેવા વગેરે અસંખ્યસંતોચે પોતાના સાહિત્ય ધ્વારા તેલ પુરવાનું કાર્ય કર્યું છે, તે પરંપરા આજે પણ ચાલુ છે. હિન્દુ ધર્મ તથા સ્વામિનારાયણ સંપ્રદાયનો ટિપક તેની પાવક જવાણા વડે ટૈપિયમાન બની વિશ્વને અજવાણી રહ્યો છે.

સંદર્ભ યાદી:

૧. કીર્તન સંગ્રહ - ભુમાનંદ સ્વામી
૨. શ્રી ધનશ્યામલીલામૃત સાગર - ભુમાનંદ સ્વામી-સંઈશ્વરસ્વરૂપદાસજી
૩. ટેલિફોનિક ચર્ચા - શ્રી માધવપ્રિયદાસજી સ્વામી - અમદાવાદ (ધારોડી)
૪. ટેલિફોનિક ચર્ચા - શ્રી નૌતમ સ્વામી - વડતાલ
૫. ટેલિફોનિક ચર્ચા - શ્રી પ્રહૃલભાઈ ગઢવી - રાજકોટ
૬. ટેલિફોનિક ચર્ચા - શ્રી કૃષ્ણસ્વરૂપ દાસજી સ્વામી - અંકલેશ્વર
૭. રૂબરૂ મુલાકાત - પ્રો. ભુપતભાઈ એફ. કિકાણી - જેતપુર
૮. રૂબરૂ મુલાકાત - શ્રી સુરેશભાઈ ચાવડા - ભેસાણ

★ सत्संग समाचार ★

તારાપુર મુકામે સત્સંગ સમાજ દ્વારા આયોજિત ૧૦મા વાર્ષિક પાટોત્સવ પ્રસંગે ઉપસ્થિત પૂ.સંતો તથા ભક્તો તા. ૧૩/૦૩/૨૦૧૬

વડતાલધામ મુકામે નૂતન શોપ છિપ્પનભોગ(મુખવાસ)નું ઉદ્ઘાટન કરતા આસી.મુખ્યકોઠારીશ્રી સંત સ્વામી, ટ્રૂસ્ટીશ્રી પા.ધનશ્યામભગત, સલાહકાર સભ્યશ્રી પા.ભાઈરભગત, પૂ.આધાર સ્વામી, વગેરે પૂ.સંતો તથા ભક્તો તા. ૨૦/૩/૨૦૧૬

વડતાલધામ મુકામે ઉપરના અક્ષરભુવનમાં શ્રી ધનશ્યામ મહારાજની નૂતન મુર્તિની પ્રતિષ્ઠા, સુવર્ણ સિંહાસનનું ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પ.પૂ.ધ.ધૂ. આચાર્ય મહારાજશ્રી, ચેરમેનશ્રી, મુખ્ય કોઠારીશ્રી, તથા પૂ.ગોવિંદ સ્વામી તા. ૨૨/૦૩/૨૦૧૬

મુંબઈ ઘાટકોપર મુકામે પ.પૂ.કો.શ્રી જગતપ્રકાશદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજિત પુષ્પદોલોત્સવ, રંગોત્સવ પ્રસંગે ઉપસ્થિત ભક્ત સમૃદ્ધાય તા. ૨૩/૦૩/૨૦૧૬

વડोદરા હરિનગર મુકામે પ.પૂ.કોઠારીશ્રી શ્રીરંગદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજિત રંગોત્સવ પ્રસંગે કથામૃતનો લાભ આપતા
પ.પૂ.શા.શ્રી વિશ્વવલ્લભદાસજી સ્વામી - રૂસ્તમભાગ તથા રંગોત્સવનો લાભ લેતા ભક્તજનો તા. ૨૪/૦૩/૨૦૧૬

મોગરી (આણંદ) મુકામે હરિમંદિરમાં મૂર્તિ વિસર્જન પ્રસંગે યજા, મહાપૂજા, સભા, પ્રસંગે
ઉપસ્થિત આ.કો.શ્રી સંતસ્વામી અને પૂ.શ્રી દેવપ્રકાશ સ્વામી (માછ કોઠારીશ્રી) તા.૨/૪/૨૦૧૬

વડતાલ મંદિરમાં નૂતન સો મીલ (બેન્સા)ના ઉદ્ઘાટન પ્રસંગે પૂજન કરી રહેલા
ચેરમેનશ્રી પૂ.દેવસ્વામી, આ.કો.શ્રી પૂ.સંતસ્વામી. તા.૫/૪/૨૦૧૬

ધરગાંંવ (મધ્યપ્રદેશ) મુકામે વડતાલ સંસ્થાન દ્વારા સંપાદિત નૂતન મંદિર માટે તેવલોપ થયેલી જગ્યાની મુલાકાતે
મુખ્ય કોઠારીશ્રી, ચેરમેનશ્રી તથા પ.પૂ.દેવપ્રકાશદાસજી સ્વામી (કુશ્મિવાળા) એવં ભક્તો. તા.૬/૪/૨૦૧૬

॥ વૃત્તાલયે સ ભગવાન જ્યતિહ સાક્ષાતુ ॥

જલગાંવ શહેરમાં શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરના કુંભી સ્તંભનું થયેલ પૂજન, તા. ૨૨/૨/૨૦૧૬

જય શ્રી સ્વામિનારાયણ સહ જલગાંવનાનું કે, વૃત્તાલય વિહારી શ્રી હરિદ્રિષ્ણ મહારાજની અસીમ કૃપાથી તેમજ વ.મે.ટ્રૂસ્ટી બોર્ડના સહકારથી જલગાંવ પુષ્ટ નગરોમાં બંસીપાડ લાલ પન્થરનું ત્રણ શિખરવાળા મંદિરનું ખાતપૂજન પ.પૂ.આચાર્ય શ્રી રાકેશપ્રસાદજી મહારાજના શુભ હસ્તે, તેમજ મુખ્ય કોઠારીશ્રી પ.પૂ. શાલી ધનશામપ્રકાશદાસજી સ્વામી તથા ચેરમેનશ્રી પ.પૂ.સ્વામી ટેવપ્રકાશદાસજી તથા અન્ય સર્વે ઉપસ્થિત સંતો, હરિભક્તનોની આજરીમાં થયેલ છે.

આ મંદિરના બાંધકામનો ગ્રાંચ કારતક સુદી-૫ તા ૧૬/૧/૨૦૧૬ના રોજ કરવામાં આવેલ છે અને આજ સુધીમાં મંદિરના ગ્રાઉન્ડ ફ્લોરનું કુંભી થાંભલા સાથે તૈયાર થયેલ છે. તેનું પૂજન તા. ૨૧/૨/૨૦૧૬ માઘશુ-૧ ઉના રવિવારે કરવામાં આવેલ છે. પૂજાનો વિધી શાલી હરિપ્રકાશદાસજી ગુ.શા.પુરુષોત્તમપ્રકાશદાસજીએ શાસ્ત્રોકત વિધી અનુસાર કરેલ છે. આ પૂજનનો લાભ જલગાંવના આમદાર સુરેશ મામા ભોગે તેમજ જલગાંવના ૪૦ જેટલા હરિભક્તોએ સંજોડે બેસી પૂજાનો લાભ લીધો છે. ત્યાર પછી આરતી ધૂન કરી સંતો હરિભક્તો સાથે સભાસ્થાને આવ્યા, ત્યારે શાલી હરિપ્રકાશદાસજીએ સાસ્તંગીજીવનમાં જલગાંવલ મંદિરોના બાંધકામના પ્રસંગે વર્ણવી તન, મન, ધનથી સેવા કરવાનો અનુરોધ કર્યો. કેટલાક હરિભક્તોએ યથાશક્તિ સેવાઓ લાભાવી છે, પછી પૂર્ણ કરી.

આ પાવન પવિત્ર પ્રસંગે ઉત્સવના યજમાન શ્રી મધુકરભાઈ ડિગંબર મહાજને સંતોનું પૂજન કર્યું અને હરિભક્તો માટે સુંદર મહાપ્રસાદનું આયોજન કર્યું હતું. આ પ્રસંગે સ્વામી ગોવિંદપ્રસાદજીએ યજમાન પરિવારને આશીર્વાદ આપ્યા અને હરિભક્તો પ્રસાદ લઈ ધેર ગયા.

લી. સ્વામી હિવ્યપ્રકાશદાસજીના જય શ્રી સ્વામિનારાયણ, જલગાંવ (મહારાષ્ટ્ર)

તારીખ	ગામ (માંચ)	સંખ્યા	તારીખ	ગામ (ફેલ્લુઆરી)	સંખ્યા
૦૧/૦૩/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૫૭	૦૧/૦૨/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા,	૨૫
૦૨/૦૩/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૩૬	૦૨/૦૨/૧૬	ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૫૬
૦૩/૦૩/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૮	૦૩/૦૨/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૪૪
૦૪/૦૩/૧૬	બામરોલી સીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૪૦	૦૪/૦૨/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૨૭
૦૫/૦૩/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૪૦	૦૫/૦૨/૧૬	બામરોલી સીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૩૮
૦૭/૦૩/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૨૨	૦૬/૦૨/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૩૬
૦૮/૦૩/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૫૧	૦૮/૦૨/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૩૪
૧૦/૦૩/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૨	૦૯/૦૨/૧૬	મંદિર, લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૨૦
૧૧/૦૩/૧૬	બામરોલીસીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૪૨	૧૦/૦૨/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૩૩
૧૨/૦૩/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૪૭	૧૧/૦૨/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૧
૧૪/૦૩/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૨૪	૧૨/૦૨/૧૬	બામરોલીસીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૪૨
૧૫/૦૩/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૬૫	૧૩/૦૨/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૫૮
૧૬/૦૩/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૩૮	૧૪/૦૨/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૩૫
૧૭/૦૩/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૦	૧૬/૦૨/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૭૨
૧૮/૦૩/૧૬	બામરોલીસીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૩૩	૧૭/૦૨/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૫૭
૧૯/૦૩/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૧૮	૧૮/૦૨/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૧
૨૧/૦૩/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૨૪	૧૯/૦૨/૧૬	બામરોલીસીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૩૧
૨૨/૦૩/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૫૮	૨૦/૦૨/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૪૪
૨૪/૦૩/૧૬	બામરોલીસીમ, પ્રકાશનગર, આનંદપુરા	૭૭	૨૩/૦૨/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૭૪
૨૬/૦૩/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૩૪	૨૪/૦૨/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૫૬
૨૮/૦૩/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૨૬	૨૫/૦૨/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા	૪૭
૨૯/૦૩/૧૬	લાડકૂઈ, પાંચલીપુરા, સેજપુરા, ધોરીકૂવા	૭૦	૨૭/૦૨/૧૬	ચકલાસી, જાદવપુરા, ભગવાનપુરા	૬૨
૩૦/૦૩/૧૬	વડતાલ, શંકરપુરા, શ્રીજપુરા, કૃષ્ણનગર	૪૪	૨૮/૦૨/૧૬	વડતાલ મંદિર, મોતીપુરા, મહુપુરા, ખોડિયાર નગર, સ્વામિ.નગર, રાજનગર	૨૪
૩૧/૦૩/૧૬	ચકલાસી, વિજયનગર, ભગવાનપુરા				

શ્રી હરિકૃષ્ણ મહારાજ આદિ દેવોને થાળ તથા સંતોને રસોઈની યાદી - માર્ચ-૨૦૧૬

૧	૧-૩-૧૬	આણંદ	ડૉ. ભારતીબેન સુમનભાઈ ચાવડા	અમૃતપાક
૨	૨-૩-૧૬	સુખપર	શ્રી પ્રેમજી કરશન ચૌડોરીયા	બુંધી લાડુ
૩	૩-૩-૧૬	કારવાણ	અ. નિ. ચુનીભાઈ જેઠાભાઈ દેસાઈ	શિખંડ પુરી
૪	૪-૩-૧૬	મંડાળ	શ્રી નિરંજનભાઈ	અ. પાક + લચકા
૫	૬-૩-૧૬	યુ. એસ. એ.	શ્રી હરિભક્ત ડ. પા. પરેશભગત ગુ. કો. શા. નૌતમપ્રકાશદાસજી	મોહનથાળ
૬	૬-૩-૧૬	કેરીયાવી	શ્રી ચંદ્રકાંતભાઈ હીરાભાઈ પટેલ	મોતૈયાલાડુ
૭	૮-૩-૧૬	વડતાલ	શ્રી મતી જાગૃતિબેન અચિનભાઈ પટેલ	મોતૈયાલાડુ
૮	૮-૩-૧૬	સુરત	શ્રી નેનીધભાઈ અશોકભાઈ લખાણી	પુરણપોળી
૯	૧૦-૩-૧૬	વડતાલ	પા. કાર્તિકભગત ગુ. પા. નારણભગત	મગસ ચકતા
૧૦	૧૧-૩-૧૬		શ્રી મતી સ્નેહાબેન સાવલીયા	ગોળના ચુ. લાડુ
૧૧	૧૨-૩-૧૬	મુંબઈ	શ્રી ભક્તિ ચિંતામણી મંડળ પ્રવિષ્ણભાઈ માલવીયા	દુખપાક + રસોઈ
૧૨	૧૩-૩-૧૬	વડજ	શ્રી ચેતનકુમાર દિનેશભાઈ પટેલ	મોહનથાળ
૧૩	૧૪-૩-૧૬	વડલા	અ. નિ. વાધ્યાભાઈ માધ્યબાઈ પટેલ પરીવાર ડ. પ્રવિષ્ણભાઈ વી. પટેલ	દુખપાક પુરી
૧૪	૧૫-૩-૧૬	વડોદરા	શ્રી હરિ રોનકભાઈ પટેલ	મગસ
૧૫	૧૬-૩-૧૬	વડતાલ	એક હરિભક્ત હ-હર્ષદભાઈ	સાટાની રસોઈ
૧૬	૧૭-૩-૧૬	માણીપુરા	એક હરિભક્ત	શિખંડપુરી
૧૭	૧૮-૩-૧૬	ખાંધલી	શ્રી અ. નિ. અંબાલાલભાઈ શીવાભાઈ પટેલ હ-અથાણાવાળાનું શિષ્યમંડળ, હ-ઘનશ્યામભાઈ	ચુરમાના લાડુ
૧૮	૨૦-૩-૧૬	વડતાલ	શ્રી પા. દિનેશભગત ગુ. આશાભગત - સડથલાવાળા હ-પા. કાર્તિકભગત	મોતૈયા લાડુ
૧૯	૨૧-૩-૧૬	સુખપુર	શ્રી વાલજી પ્રેમજી રાજાણી	મોહનથાળ
૨૦	૨૨-૩-૧૬	સાવલી	શ્રી હરીશભાઈ નારણભાઈ પટેલ હ-કે. કે. શાસ્ત્રી, વાસદ	સાટાની રસોઈ
૨૧	૨૩-૩-૧૬	પુના	શ્રી સાંગવી સત્સંગ મંડળ હ-પુ. ગુરુજી	મગસ ચકતા
૨૨	૨૪-૩-૧૬	સુખપુર(યુ.કે.)	શ્રી કાનજીભાઈ વાલજીભાઈ ભૂરીયા, હ-દેવસ્વરૂપદાસજી	મગસ ચકતા
૨૩	૨૫-૩-૧૬	મેધવા/ઉત્તરસંડા	શ્રી ભાવિનભાઈ પી. પટેલ અને લીલાબેન આઈ પટેલ	શિખંડપુરી
૨૪	૨૫-૩-૧૬	સાંજે સુરત	શ્રી મતી લતાબેન તુલસીભાઈ ગોટી (ધર્મનંદન ડાયમંડ) હ-પા. રાહુલભગત ગુ. શા. સ્વા. નૌતમપ્રકાશદાસજી	શિખંડપુરી
૨૫	૨૬-૩-૧૬	નાહીયેર	શ્રી સ્વા. ગુરુકુલહ-પુ. ભક્તિસ્વરૂપદાસજી, પુ. વાસેટેવસ્વામી	વેઢમીની રસોઈ
૨૬	૨૭-૩-૧૬	દોરા	શ્રી અ. નિ. માતૃશ્રી હીરબેન નારણભાઈ પટેલ હ-પા. પરેશભગત	મગસ ચકતા
૨૭	૨૮-૩-૧૬	સુરત	શ્રી દિલીપભાઈ કનુભાઈ વાસાણી	ગોળના ચુરમાના લાડુ
૨૮	૨૯-૩-૧૬	દોરા	શ્રી અ. નિ. નારણભાઈ દેસાઈભાઈ પટેલ હ-શા. સ્વા. શ્રી નૌતમપ્રકાશદાસજી, પા. પરેશભગત	મગસ ચકતા
૨૯	૩૦-૩-૧૬	સુખપુર	શ્રી અ. નિ. રામભાઈ પ્રેમજી રાજાણી હ-વાલજી પ્રેમજી રાજાણી	મોહનથાળ
૩૦	૩૧-૩-૧૬	માનકુવા	શ્રી અ. નિ. કુરજી કાનજી હિરાણી	મોતૈયા લાડુ

**વડતાલ પિઠાઈપટિ પ.પૂ.ધ.ધ્.૧૦૦૮ આચાર્યશ્રી રાકેશપસાદજી મહારાજશ્રીના
આરીવાદ સહ ઉજવાતા સંપ્રદાયના આગામી કાર્યક્રમો**

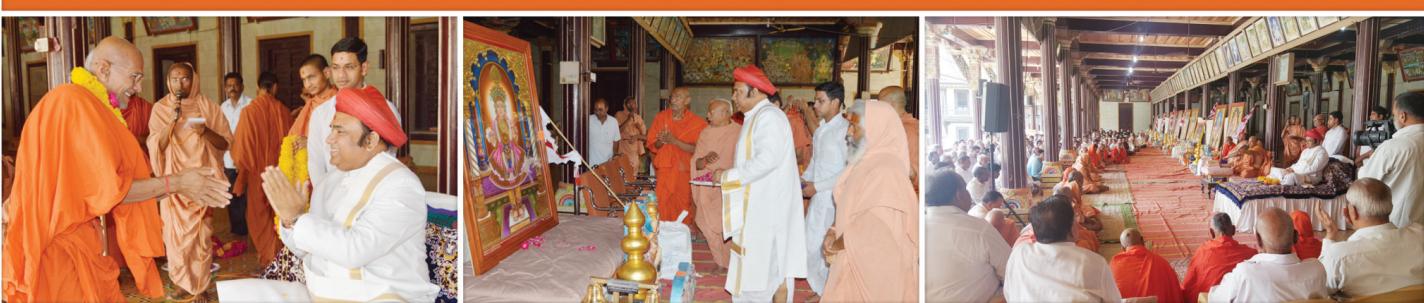
૧	૨૦થી ૨૪ અન્ધે. ૨૦૧૬	ઠંડોર (મ.પ.)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી નિલકંઠચરણદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી પ.પૂ.કો.શ્રી આનંદજીવનદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજન	પંચાંગ ભક્તાભ્યાન ક્ષય
૨	૨૨ અન્ધે. ૩૧ મે. ૨૦૧૬	ઉજાણ (મ.પ.)	પ.પૂ.કો.શ્રી આનંદજીવનદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજન	સિહાસ્ય કુંમળો ગંતરીના સેવા શિખિર અને એક માસ મહારાયશ
૩	૨૨ અન્ધે. ૨૦૧૬	સાંંગપુરથામ	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી વિષ્ણુપ્રકાશદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	ભવ્ય શ્રી હનુમાન જયંતિ મહોત્સવ
૪	૨૨ અન્ધે. ૨૦૧૬	આંધા (રોકીયા હનુમાનજી)	વડતાલ સંસ્કાર ધ્વારા આયોજન	ભવ્ય શ્રી હનુમાન જયંતિ મહોત્સવ
૫	૨૩ થી ૨૭ અન્ધે. ૨૦૧૬	મોટા આકીયા (સોરઠ)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી ભગવતસ્વરૂપદાસજી સ્વામી (જામઝોપુર) દ્વારા આયોજન	મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ
૬	૨૩ થી ૨૫ અન્ધે. ૨૦૧૬	ચીમર (ઉના)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી માધ્યપ્રિદ્યાસજી સ્વામી (છારોની) ના વક્તાપદે	મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ
૭	૨૫ થી ૨૭ અન્ધે. ૨૦૧૬	જંગર (અમારેલી)	રાજકોટ ગુરુકુલ દ્વારા આયોજન	મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ - ક્ષયપારાયશ
૮	૨૫ થી ૨૮ અન્ધે. ૨૦૧૬	ઝંગમેર (ભાવનગર)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી જીનાનજીવનદાસજી સ્વામી (કુંડળથામ) ની પ્રેરણાથી	મૂર્તિપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ
૯	૨૮ થી ૩૦ અન્ધે. ૨૦૧૬	ખૃષ્ણ	પ.પૂ.શ્રી ગોવિદપ્રસાદદાસજી સ્વામી (મેતપુરવાળા) ધ્વારા આયોજન	૧૩ મો પાઠોત્સવ - નુતન સભાપદ્રશ ઉદ્ઘાટન
૧૦	૨૯ અન્ધે. ૨૦૧૬	વડતાલથામ	વડતાલ સંસ્કાર ધ્વારા આયોજન	શ્રી રષણોડરાયજીનો પાઠોત્સવ - અભિષેક - અશ્રકૃત
૧૧	૧ મે. ૨૦૧૬	વૃંદાવન (યુ.પી.)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી હરિવલ્લભદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	પ્રથમ પાઠોત્સવ
૧૨	૧ થી ૩ મે. ૨૦૧૬	મુખદી થાટકોપર	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી મદ્વજીવાસજી સ્વામી (મદ્વયવાળા) ના વક્તાપદે મહેતા પરિવાર દ્વારા આયોજન	કથા પારાયશ
૧૩	૪ મે થી ૮ મે. ૨૦૧૬	વડોદરા હરિનગર	પ.પૂ.કો.શ્રી શ્રી દંગદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન પ.પૂ.શા. શ્રી ધનશ્યામપ્રકાશદાસજી સ્વામી (જામિયતપુરવાળા) ના વક્તાપદે	સત્સંગ ઊર્જા મહોત્સવ -૫
૧૪	૬ થી ૮ મે. ૨૦૧૬	ખૃષ્ણ	પ.પૂ.શ્રી ગોવિદપ્રસાદદાસજી સ્વામી (મેતપુરવાળા) ધ્વારા આયોજન	સહજાનંદ યુવા શિખિર
૧૫	૮ મે. ૨૦૧૬	મેતપુર	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી ગોવિદપ્રસાદદાસજી સ્વામી (મેતપુર) દ્વારા આયોજન	મહાપૂજા, પથરામણી, સભા
૧૬	૮ થી ૧૦ મે. ૨૦૧૬	વડતાલથામ	વડતાલ સંસ્કાર ધ્વારા આયોજન	બાલ શિખિર -૩
૧૭	૮ થી ૧૨ મે. ૨૦૧૬	ધોરણ	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી મોહનપ્રકાશદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી પ.પૂ.શા. શ્રી વિષ્ણુવલ્લભદાસજી સ્વામી (રૂસમબાળ સુરત) ના વક્તાપદે	૩૨ મો પાઠોત્સવ - ક્ષયપારાયશ
૧૮	૮ મે. ૨૦૧૬	સુરત વેરોડ	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી પ્રમુખરાસદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી	શ્રી ધનશ્યામ મહારાજનો છહો પાઠોત્સવ
૧૯	૧૧ મે. ૨૦૧૬	સુરત રામપુર	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી હરિકેશવદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૧૮૦ મો પાઠોત્સવ
૨૦	૧૧ મે. ૨૦૧૬	કાશી (યુ.પી.)	પ.પૂ.કો.શ્રી પ્રેમસ્વરૂપદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૭૪ મો પાઠોત્સવ
૨૧	૧૧ થી ૧૫ મે. ૨૦૧૬	સુરત કલાકુંજ	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી નિલકંઠચરણદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી	૧૦ મો પાઠોત્સવ - ક્ષયપારાયશ
૨૨	૧૩ મે. ૨૦૧૬	હરિદ્રાર (ઉત્તરાંગ)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી હરિવલ્લભદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૧૪ મો પાઠોત્સવ
૨૩	૧૩ થી ૧૭ મે. ૨૦૧૬	વડોદરા વાડી	પ.પૂ.શા. શ્રી જગતપાનદાસજી સ્વામીના વક્તાપદે	૧૪૧ મો પાઠોત્સવ - ક્ષયપારાયશ
૨૪	૧૪ મે. ૨૦૧૬	વડીયા	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી રામકૃષ્ણરાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી	૧૨ મો પાઠોત્સવ
૨૫	૧૬ મે. ૨૦૧૬	ભરૂય (દાંડીયા બજાર)	પ.પૂ.કો.શ્રી પુરુષોત્તમચરણદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૧૮૨ મો પાઠોત્સવ
૨૬	૧૬ મે. ૨૦૧૬	વિરસદ	પ.પૂ.કો.શ્રી કેશવરાસદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૬૧ મો પાઠોત્સવ
૨૭	૧૬ થી ૨૨ મે. ૨૦૧૬	મિત્રાલ	પ.પૂ.સદ.શ્રી નોતપ્રકાશદાસજી સ્વામીધ્વારા આયોજન પ.પૂ.શા. શ્રી પીપી.પી.સ્વામી (જલજાવ) ના વક્તાપદે	પંચાંગ મહોત્સવ - ક્ષયપારાયશ
૨૮	૧૭ મે. ૨૦૧૬	મુખદી (મુખેખર)	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી ધનશ્યામપ્રકાશદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૧૪૮ મો પાઠોત્સવ
૨૯	૧૦ થી ૧૫ મે. ૨૦૧૬	ધોરેણરાધા	પ.પૂ.શા. શ્રી હરિકેશવદાસજી સ્વામીના વક્તાપદે	૧૬૦ મો પાઠોત્સવ - સુવર્ણાદાર ઉદ્ઘાટન
૩૦	૧૮ મે. ૨૦૧૬	ઠમાણ	પ.પૂ.શા. શ્રી સત્સંગભુષણદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૧૨૯ મો પાઠોત્સવ
૩૧	૨૩ મે. ૨૦૧૬	વડોદરા કારેલીબાગ	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી જીનાનજીવનદાસજી સ્વામીની પ્રેરણાથી	૧૨ મો પાઠોત્સવ
૩૨	૨૭ મે. ૨૦૧૬	પંચાળ	પ.પૂ.કો.શ્રી યોગેશવદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૩૫ મો પાઠોત્સવ
૩૩	૨૮ મે. ૨૦૧૬	ચાલોદ	પ.પૂ.કો.શ્રી રૂપિકેશવદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૮૧ મો પાઠોત્સવ
૩૪	૨૮ મે. ૨૦૧૬	માલાવદર	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી દેવપ્રકાશદાસજી સ્વામી (વંથબી) ની પ્રેરણાથી	૫૦ મો પાઠોત્સવ
૩૫	૩૧ મે. ૨૦૧૬	સુરત ફુલેનગર	પ.પૂ.સ.ગુ.શા. શ્રી વિષ્ણુપ્રકાશદાસજી સ્વામી ધ્વારા આયોજન	૨૨ મો પાઠોત્સવ

**ખંભાત મુકામે કાર્ડિયાક કેર સેન્ટરમાં પધરામણી, ડાયાલીસીસ મરીનું ઉદ્ઘાટન તથા દર્દીઓની ખબર-
અંતર પુછતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી એવં પૂ.સંતો તા.૧૦/૩/૨૦૧૬**

**કલાલી મુકામે પ.પૂ.કો.શ્રી હરિમુકુંદદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજિત તથા પ.પૂ.શા.શ્રી વિશ્વવલ્લભદાસજી સ્વામી -
રૂસ્તમબાગના વક્તાપદે ૨૦૧ મા પાટોસવ-શ્રીમદ્ સત્સંગિજીવન કથા પારાયણ પ્રસંગે અભિષેક, અત્સકૃત, સત્સંગ સભામાં
દર્શન આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી એવં પૂ.સંતો તા.૨૦ થી ૨૪ માર્ચ ૨૦૧૬**

**વડતાલધામ મુકામે પ.પૂ.શ્રી વાસુદેવપ્રસાદદાસજી સ્વામી - નાહિયેર દ્વારા આયોજિત નાપા એકતાનગર, પુજા પાદર, શેખ
પીપળીયા, હરસુરપુર દેવળીયા, છતીયા, નવાણીયા, વગેરે બહેનો - ભાઈઓના જુદા-જુદા ૧૧ હરિમંહિરોની
મૂર્તિ અર્પણ વિધી સમારોહ પ્રસંગે દર્શન આશીર્વયનનો લાભ આપતા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, મુખ્ય કોઠારીશ્રી,
પ.પૂ.ભક્તિસ્વરૂપદાસજી સ્વામી - નાહિયેર વગેરે પૂ.સંતો તથા ભક્ત સમુદાય તા.૨૬/૦૩/૨૦૧૬**

**નાવળી ગુરુકુલ મુકામે પ.પૂ.સદ્.શ્રી ઘનશ્યામપ્રકાશદાસજી સ્વામી દ્વારા આયોજ્ઞત ભવ્ય રંગોત્સવ
પ્રસંગે ઉપસ્થિત પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, ચેરમેનશ્રી, તથા ઉપસ્થિત પૂ.સંતો, ભક્તો તા.૨૩/૦૩/૨૦૧૬**

**નાની કુકાવાણ મુકામે પ.પૂ.સદ્.પુ.શ્રી મોહનપ્રસાદદાસજી સ્વામીના અધ્યક્ષપદે તથા પ.પૂ.શા.શ્રી
હરિપ્રકાશદાસજી સ્વામીના વક્તાપદે આયોજ્ઞત દશાબ્દી મહોત્સવ-કથાપાયરાણ પ્રસંગે ઉપસ્થિત પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય
મહારાજશ્રી, પૂ.સંતો એવં ભક્ત સમુદ્દરાય તા.૨૯ થી ૧/૪/૨૦૧૬**

**આણંદ રોકડીયા હનુમાનજી થી વડતાલધામ પદ્યાત્રામાં જોડાયેલા પ.પૂ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી,
પૂ.સંતો તથા ભક્તો તા.૨૭/૦૩/૨૦૧૬**

**જલગાંબ (મહારાષ્ટ્ર) મુકામે પ.પૂ.શ્રી પી.પી. સ્વામીના માર્ગદર્શન હેઠળ નૂતન મંદિરના નિર્માણ કાર્યનું
નિરીક્ષણ કરી રહેલા ચેરમેનશ્રી પૂ.ટેવ સ્વામી તથા પૂ.સંતો**

ચાલો ઉજ્જેણ...

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિરાંગણાનું
જ્ઞાન શ્રી મહાકાલ

કુંભ સન્નાન

ઉજ્જેણ મહાકુંભ મેળામાં
૨૨ એપ્રિલ થી ૨૧ મે ૨૦૧૬ સુધી

વડતાલ મંદિર દ્વારા સેવા શિખિર

— સેવા-દાન પુણ્ય નો લાભ —

અભિનાન સદાપ્રત
બજ્જું પુજનનો લાભ

ગૌરેસેવા-ગૌરદાન
અખંડ ધૂન

સંદર્કાંડ પાઠ
મેડીકલ સેવા

ઉન્નૈનમાં કુંભ મેળામાં રહેવા માટે
અધતન AC સ્વીક કોટેજની વ્યવસ્થા

— બુંધિના સંપર્ક —
વડોદરા પીલાઈન, ટ્રેનેલ્સ : - ૯૮૨૫૦૪૮૫૪૫
નડીયાદ શ્રી સ્વામિનારાયણ ટ્રેનેલ્સ : - ૯૮૨૫૨૫૦૦૬૭
નડીયાદ લાયસાર ટ્રેનેલ્સ : - ૯૮૨૭૫૪૮૧૭૭

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર,
૫ વડતાલધામ ૫
૦૨૫૬૨ ૫૮૬૪૨૮ / ૦૨૫૬૨૪૦૯૨૧૮૨

સંપર્ક :—
શ. આનંદજીનાનદાસ
સા. ઘનશ્યામ મસાદદાસજી, ઉજ્જેણ
૦૯૯૬૦૬૬ ૫૯૬૧૧ / ૦૭૯૬૬૬ ૩૨૩૦૦

સ્થળ :— શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર, બ્રિયેસી શનિ મંદિર પાસે, ઈંડોર હાઇવે-ઉજ્જેણ (મ.પ.)

**ઉજ્જેણ (મધ્યપ્રદેશ) મુકામે સિંહસ્થ મહાકુંભના પ્રારંભે વડતાલ સંસ્થાન દ્વારા સેવા શિખીર સ્થળ પર
ધર્મધ્વજ રોપણ (વિજય સ્તંભ)નું પુજન કરી રહેલા મુખ્ય કોઠારીશ્રી પ.પૂ.સ.ગુ.શા.શ્રી ઘનશ્યામપ્રકાશદાસજી સ્વામી,
ચેરમેનશ્રી પ.પૂ.ટેવપ્રકાશ સ્વામી, પ.પૂ.શ્રી નૌતમપ્રકાશદાસજી સ્વામી,
ઉજ્જેણના કોઠારીશ્રી પ.પૂ.શ્રી આનંદજીનાનદાસજી સ્વામી તથા પૂ.સંતો અને ભક્તો તા. ૮/૪/૨૦૧૬**

વડતાલધામને આંગણે નૂતન નિર્માણ કાર્યોના નિરીક્ષણ કરી રહેલા પ.પુ.ધ.ધૂ.આચાર્ય મહારાજશ્રી, મુખ્ય કોઠારીશ્રી, પૂ.ચેરમેનશ્રી, આસી.કોઠારીશ્રી, વગેરે તા. ૨૬/૦૩/૨૦૧૬

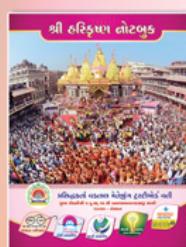
“નિર્ણય”

કિંમત : રૂ. ૫/-

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડતાલ સંસ્થાન દ્વારા
સંવત-૨૦૭૨-૭૩ના નવા નિર્ણય પ્રકાશિત
થઈ ગયા છે. માટે તમામ હરિભક્તોએ વડતાલ
મંદિરના સ્ટોરમાંથી મેળવી લેવા.

સંપર્ક :- ૦૨૬૮-૨૫૮૮૭૨૮/૭૭૬, ૮૮૫૨૦૫૬૧૧ (પૂ.શ્યામવલ્લભ સ્વામી)

“શ્રી હરિકૃષ્ણ નોટબુક-ચોપડા”

શ્રી સ્વામિનારાયણ મંદિર વડતાલ સંસ્થાન
દ્વારા સારી કોલોટી અને રાહત દરે
નોટબુક-કુલસ્કેપ ચોપડા પ્રકાશિત થઈ
ગયાં છે. જેથી ગુરુકુલો, શાળાઓ માટે
વડતાલ મંદિરના સ્ટોરમાંથી મેળવી લેવા.
નોટબુક (૧ ડગન) : રૂ. ૧૨૫/-
કુલસ્કેપ ચોપડા (૧ ડગન) : રૂ. ૨૨૦/-

ચંદનના વાધાની સેવા

જ્યાલા ભક્તો,

જ્યા શ્રી સ્વામિનારાયણ સહ જણાવવાનું કે, વૃત્તાલયધામમાં બિરાજતા શ્રી
હરિકૃષ્ણ મહારાજ એવં શ્રી લક્ષ્મીનારાયણ દેવ આદિ દેવને તા. ૦૮/૦૪/૨૦૧૬ થી તા.
૧૮/૦૫/૨૦૧૬ સુધી “ચંદન” ના “શાણગાર” ધારણ કરાવવામાં આવશે.

જે સેવાભાવી ભક્તોએ આ અવસરે ચંદનના વાધાની સેવાનો લાભ લેવાની છિંઘા
હોય તેમણે રૂબરૂ અથવા વડતાલની ઓફિસમાં ફોન પર સંપર્ક કરવો.

ફોન નં. (૦૨૬૮)૨૫૮૮૭૨૮, ૨૫૮૮૭૭૬

ચંદનના વાધાની સેવા માટે એક દિવસના રૂ. ૨૦૦૦/- છે.